

Mieszkańcy Regnowa w Ziemi Rawskiej
- procesy zasiedlania terenu
i współczesne stosunki wewnątrzrodzinne.

Współczesne społeczeństwo żyje w warunkach ciągłych przemian: kulturowych, technologicznych i ekonomicznych. Jest to zresztą zjawisko zachodzące na całym świecie - cywilizacja, w której urodziliśmy się i wzrastamy, przeobraża się na naszych oczach. Przebieg dokonujących się przeobrażeń w poszczególnych dziedzinach życia, a w szczególności w zakresie bytu mieszkańców wsi, sposobów uczestnictwa w życiu społeczno-kulturalnym, w pracach zespołowych, uroczystościach obrzędowych, życiu towarzyskim, pociąga za sobą zmiany w zakresie postaw społecznych i systemów wartości. W tej sytuacji rodzą się nowe wzorce życia i postępowania, które zmierzają w kierunku wzorów uniwersalnych.

"Przemiany jakie się dokonały i dokonują nadal we wsi, łączą się z procesami odbywającymi się w całym kraju. Przekształcenia gospodarki i struktury społecznej, wzrost oświaty i kultury, postęp techniczny w różnych dziedzinach życia, powodują zanikanie tradycyjnego modelu wsi na rzecz nowego, opartego na wzorach zaczerpniętych z kultury miejskiej".¹

Regnów leży w centrum Polski, na Wysoczyźnie Rawskiej, w woj. łódzkim. Wieś ma bogatą przeszłość historyczną. Najstarszą wzmiankę mówiącą o istnieniu Regnowa zawiera dokument z 1374 r., w którym wymieniony jest w liczbie głównych rezydencji Ziemowita, księcia mazowieckiego.² Regnów jako wieś królewska pozostawała zwykle w ręku starostów rawskich.

Dotychczasowy rozwój Regnowa wynika z jego wewnętrznego dynamizmu, jaki posiadał na skutek ześrodkowania w nim życia - dawniej dworskiego i parafialnego, następnie gminnego i gospodarczego. W wyniku oddziaływania dworu, parafii, gminy i szkoły powstały tu instytucje i organizacje: gospodarcze, oświatowe, polityczne. Poprzez swą różnorodną działalność, wpływały one na przemiany społeczne i kulturalne, kształtowały wiedzę i świadomość chłopów.

¹ D. Gałąż, *Spoleczno - ekonomiczne przemiany w rolnictwie i społeczeństwie wiejskim*, [w:] *Wieś polska. Diagnozy i prognozy społeczne*, red. J. Damrosz, B. Tryfan, Warszawa 1977, s. 162 - 189.

² *Słownik geograficzny Królestwa polskiego i innych krajów słowiańskich*, Warszawa 1902, t. XV, cz. II, s. 542.

Dzisiaj Regnów jako siedziba władz gminnych jest ośrodkiem życia polityczno-gospodarczo-kulturalnego. Fakt ten powoduje ambicję wsi do przodowania w życiu ekonomicznym i kulturalnym całej gminy.

Wskutek przemian wywołanych industrializacją, urbanizacją, upowszechnianiem oświaty i kultury, zmianami technicznymi (elektryfikacja, telefoniczacja, mechanizacja, motoryzacja) procesy zachodzące w Regnowie są odzwierciedleniem procesów mających miejsce w kraju.

Gmina Regnów zajmuje powierzchnię 45,6 km² czyli około 4558 ha, zamieszkałych przez 1992 osoby. Jest gminą typowo rolniczą. Z 4107 ha użytków rolnych: 86% to grunty orne, 7% - sady, 4% - łąki, 3% - pastwiska. 61% gruntów ornych stanowią zboża, w których najwięcej jest żyta - 25%, mieszanki - 14%, pszenicy - 6%. Okopowe stanowią 22%, warzywa - 5%, trawy - 12%. O takiej strukturze zasiewów decyduje głównie jakość gleb, która nie jest najwyższa, o czym świadczy wskaźnik bonitacji - średnio 0,65%³.

Tabela 1.

Indywidualne gospodarstwa rolne wsi Regnów, 1996 r.⁴

ogółem	do 5 ha	5-10 ha	10-15 ha	15-20 ha	powyżej 20 ha
72	22	32	7	10	2

Tabela 2.

Gospodarstwa wsi Regnów, 1996 r. (powierzchnia w ha)⁵

	indywidualne gospodarstwa rolne	działki rolne
1	2	3
ilość	72	11
powierzchnia		
ogółem	574,07	5,77
użytki rolne	523,70	4,13
grunty orne	448,92	2,72
sady	32,05	1,21
ZASIEWY		
ogółem	446,48	2,62
pszenica ozima	35,67	

³ Dane ze spisu rolnego przeprowadzonego w 1996 r., [w:] Archiwum gm. Regnów.

⁴ Tamże.

⁵ Tamże.

1	2	3
pszenica jara	4,78	
żyto	121,00	
jęczmień ozimy	1,20	
jęczmień jary	15,42	
owies	22,49	
pszenżyto	25,22	
mieszanek zbożowe	73,23	
ziemniaki	111,99	2,21
warzywa gruntowe	6,99	0,30
truskawki	3,95	0,11

Z zachowanych akt gminnych i kościelnych wynika, że ludność Regnowa w dawnych latach cechowała duża płynność. Przyczyną tego była duża ruchliwość ludzi, przenoszących się w inne okolice w poszukiwaniu łatwiejszego życia. Do ciągłego ruchu ludności regnowskiej przyczyniał się też dwór.

W 1809 r. Kazimierz Łaszczyński, właściciel dóbr regnowskich, podpisał kontrakt lokacyjny Holendrów czyli kolonistów niemieckich. Na prawie wieczystego czynszu, w ich wschodniej części, w lasach należących do Regnowa, zamieszkały 23 rodziny niemieckie z sołtysiem Krzysztofem Labrenzem, zajmując 15 włók ziemi. Nową wieś nazwano od imienia żony Łaszczyńskiego - Anna - ANNOSŁAW.

W 1810 r. w ten sam sposób na południu Regnowa powstała nowa wieś, tym razem od nazwiska dziedzica nazwana ŁASZCZYN. Na 13 włókach ziemi zamieszkało 18 osiedleńców niemieckich.⁶

W 1833 r., Teodora hrabina z Dąbskich Kownacka, sprzedała 5 mórg ziemi kolonistom z Annosławia, zaś w 1835 r. wydzierżawiła część swych dóbr, na 6 lat, Augustynowi Lewińskiemu. W 1837 r. hrabina sprzedała Walentemu Wojniakowi 12 mórg ziemi położonych między wsiami: Ryłsk Mały, Cielądz i Kolonia Łaszczyń.⁷

W 1839 r. dobrami Regnowa zarządzał Kazimierz Kownacki s. Teodory, który skolonizował północną część swych posiadłości. W ten sposób na 20 włókach ziemi, powstała wieś KAZIMIERZÓW.⁸

⁶ J. Pałyga, *Ziemia Rawska w Tysiącleciu*, Zbiory Rękopisów Biblioteki Narodowej w Warszawie, Nr: Akt. 13855/I., cz. II, s. 410.

⁷ Tamże, s. 411 - 414.

⁸ S. Wojciechowski, *Regnów. Miejscowość ziemi rawsko - mazowieckiej w dokumentach i świadomości ludzi*, Warszawa 1993, cz. I, s. 24.

Po śmierci Kownackiego sukcesorami dóbr regnowskich zostały w 1863 r.: siostra - Teresa Kownacka i żona - Melania z Andrzejkiewiczów.⁹ To właśnie Teresa Kownacka sprzedała zachodnią część Regnowa, tworząc wieś TERESÓW (obecną prawą stronę wsi przy Ośrodku Zdrowia), którą zasiedliło 11 rodzin.¹⁰ Dwór sprzedawał w tym czasie również tereny leśne, które powiększały stan posiadania nowo powstałych wsi: Annosławia, Kazimierzowa, Łaszczyna oraz Podskarbie Królewskich i Szlacheckich.¹¹

Sprzedawanie ziemi tworzących posiadłość dworską sprawiało, że jej nabywcami stawali się "przybysze", którzy w dużej mierze rekrutowali się z księżyków (Głuchów i okolice) powiatu skierniewickiego i łowickiego. Tym sposobem na przestrzeni 40 lat ponad dwukrotnie zwiększyła się liczba mieszkańców Regnowa, z 250 w 1833 r. do 590 w 1874 r.

Tabela 3.

Liczba ludności i obszar gminy Regnów.¹³

rok	liczba mieszkańców	powierzchnia w ha
1928	7915	10.830,96
1937	7327	11.467,00
1950	7103	12.089,00
1970*	2802	5.590,00
1996	1992	4.560,00

* dotyczy gromady Regnów

Tabela 4.

Liczba ludności gminy Regnów w 1909 r.¹⁴

ogółem	katolicy	protestanci	wyznania mojżeszowego
7353	7231	73	49

⁹ J. Palyga, poz. cyt., s. 414.

¹⁰ S. Wojciechowski, poz. cyt., cz. I, s. 31.

¹¹ Tamże, s. 24.

¹² Tamże, s. 49 - 50.

¹³ Tabela 3 sporządzona na podstawie: Z. Matuszewski, *Powiat rawsko - mazowiecki*, Rawa Maz. 1929, s. 248; S. Wojciechowski, poz. cyt., cz. I, s. 50 - 55; cz. II, s. 55 - 57; Archiwum gminy Regnów: „Dane statystyczne za rok 1996”.

¹⁴ Tabela 4, Z. Matuszewski, poz. cyt., s. 31.

Tabela 5.Liczba ludności gminy Regnów w 1921 r.¹⁵

ogółem	Mężczyźni	kobiety	katolicy	ewangelicy	wyznania mojżeszowego	Polacy	Niemcy	Żydzi
6858	3413	3445	66416	159	58	6825	24	9

Tabela 6.Liczba ludności gminy Regnów w 1928 r.¹⁶

ogółem	katolicy	ewangelicy	wyznania mojżeszowego	Polacy	Niemcy	Żydzi
7915	7830	72	13	7851	62	2

W latach 1918-1921 znaczna część młodzieży męskiej opuściła wieś idąc na wojnę. Z tego powodu zmalała liczba małżeństw, a tym samym dzieci przychodzących na świat, w 1921 r. w Regnowie mieszkało 547 osób.

Dwór rozprzedając ziemię przyczynił się do stopniowego wzrostu liczby ludności w samym Regnowie jak i jego okolicach. Na gruntach tych bowiem osiedlało się i żyło więcej ludzi, niż w związku z ich uprawą zatrudniał dwór.

20 lutego 1897 r. właścicielami dóbr Regnów zostali: Szmul i Pessa Tolman (vel Talman). W październiku 1925 r. sprzedali oni działki 17 rolnikom, zaś w listopadzie 1926 r. kolejnych 8 przy drodze idącej do Białej w stronę Porad. W maju 1933 r. Pessa Talman sprzedała swoim synom obszar 20 ha z dóbr Regnowa, a następnych 10 ha - Józefowi Szymańczykowi.¹⁷

Spadkobiercy Talmanów gospodarowali nieudolnie. W ciągu następnych kilku lat ziemia dworska była stopniowo wyprzedawana miejscowym i przybywającym chłopom. W ten sposób w 1922 r. z nowo zasiedlonych terenów utworzono Kolonię Regnów.¹⁸ W 1931 r. zamieszkiwało ją już 139 osób, a łącznie z Regnowem - wsią - 633.¹⁹

¹⁶ Tabela 6, tamże, s. 34 - 35.

¹⁷ J. Pałyga, poz. cyt., s. 412.

¹⁸ S. Wojciechowski, poz. cyt., cz. I, s. 25 - 26.

¹⁹ S. Wojciechowski, poz. cyt., cz. II, s. 50, 53.

Liczba ludności Kol. Regnów stale wzrastała, gdyż na dworskim polu równocześnie powstawały nowe gospodarstwa chłopskie, a ich nabywcami były przeważnie młode małżeństwa. Również niektórzy bogatsi mieszkańcy Regnowa kupowali ziemię dla swych dzieci, "na dworskim". Przyczyniało się to do zwiększenia stanu ludności na kolonii, a przy tym pomniejszania we wsi. Wiele też rodzin służby dworskiej, wobec zupełnej likwidacji dworu, zmuszonych było do szukania pracy poza Regnowem, niewielu z nich bowiem stać było na kupno ziemi na własność.

Znaczne zmniejszenie się liczby ludności na przestrzeni lat 1937-1967 spowodowane było: likwidacją dworu, większym odpływem mieszkańców wsi do miast, zanikaniem rodzin wielodzietnych. Nie bez wpływu pozostawał też fakt wzrostu liczby ludzi starszych, spadek zaś w wieku produkcyjnym, oraz wymieranie niektórych rodzin bez pozostawienia następców. Coraz częściej też młodzież kształciła się dalej w szkołach średnich, a po zdobyciu zawodu i dobrej pracy nie wracała już na wieś.²⁰ W okresie następnych trzydziestu lat wyraźnie widać kolejne zmiany w strukturze zaludnienia. Prawie o 1/3 zmalała liczba mieszkańców Regnowa, z 532 w 1967 r. do 349 w 1996 r. Czynniki, które wywołały to zjawisko w latach poprzednich, teraz występowały z większym nasileniem.

Tabela 7.

Liczba ludności wsi Regnów.²¹

Rok	liczba mieszkańców
1805	361
1819	368
1833	250
1874	440 - dwór + wieś
	+150 - nowo powstały Teresów
	=590
1921	547
1931	633 - z czego 139 na powstałej w 1922 r. Kol. Regnów
1937	673 - z czego 193 w Kol. Regnów
1967	532
1996	349

²⁰ Tamże.

²¹ Tabela 17 sporządzona na podstawie: S. Wojciechowski, poz., cz. I, s. 50 - 55; cz. II, s. 55 - 57; Archiwum gm. Regnów: Ewidencja ludności, stan na dzień 31 XII 1996 r."

Ludność Regnowa w 1996 r.²²

	mężczyźni	kobiety	ogółem
razem	158	191	349
żonaci / zamężne	89	92	181
rozwidzeni	0	3	3
wdowiec / wdowa	2	26	28
kawaler / panna	67	70	137
w wieku:			
0 - 17 lat	38	55	93
18 - 39 lat	22	13	35
40 - 65 lat	7	2	9

Rodzina, jako typ szczególnego środowiska, przekazuje i tworzy określone wzory i wartości kulturowe charakterystyczne dla jej środowiska społecznego.

Wraz ze zmianami układów gospodarczo-społecznych uległ przeobrażeniom stosunek do określonych treści dziedzictwa kulturowego. Tradycja, przekazywana drogą transmisji międzypokoleniowej, ulega stałemu przetwarzaniu - zgodnie z potrzebami nowych generacji. Jakkolwiek liczne są dziś jeszcze relikty dawnych postaw i wzorów zachowań, to jednak dominującym staje się przystosowywanie się mieszkańców Regnowa do nowych warunków społeczno-ekonomicznych.

"W warunkach pogłębiającego się zróżnicowania wsi w zakresie poziomu społeczno-gospodarczego i kulturalnego jej mieszkańców oraz różnic w koncepcjach wartości przez nich reprezentowanych, trudno mówić o takiej jednolitości systemu wychowawczego w rodzinie i społeczności lokalnej, jak to miało miejsce w dawnej społeczności wiejskiej. Uczestnictwo w kulturze miejskiej, oddziaływanie instytucji ponadlokalnych o różnym charakterze i orientacji społeczno-politycznej, to podstawowe przyczyny tych zróżnicowań. Wynikało to w dużej mierze z faktu, że równolegle następowały zmiany w rodzinie i społeczności lokalnej, stępujące rygor tradycyjnego podziału ról społecznych, wzajemnych zależności, bezwzględności posłuszeństwa wobec autorytetów na rzecz znacznego egalitaryzmu szczególnie w stosunkach rodzin nie wyłącznie rolniczych".²³

²² Tabela 8 sporządzona na podstawie: Archiwum gm. Regnów: „Ewidencja ludności, stan na dzień 31 XII 1996 r."

²³ B. Kopczyńska - Jaworska, W. Paprocka, *Przekaz kulturowy w społeczności wiejskiej*, [w:] Etnografia Polski. Przemiany kultury ludowej, t. II, s. 382.

Znaczne zmiany dokonały się w zakresie modelu rodziny, form jej współżycia i współdziałania, podziału pracy. Obserwujemy dziś zmniejszenie się jej liczebności, wielopokoleniowa rodzina ustępuje miejsca dwupokoleniowej złożonej z rodziców i dzieci. Odrzuca się m. in.: produkcyjne funkcje rodziny angażujące wszystkich jej członków wraz z dziećmi, ścisły podział na prace męskie i kobiece, patriarchalne rządy ojca. Rodziny regnowskie są przeważnie małodziętne, rzadko już spotkać można 4 dzieci, małżeństwa pozostają zwykle przy 2 dzieci.

Tabela 9.

Struktura urodzin w Regnowie w latach 1990 - 1996.²⁴

rok	chłopcy	dziewczynki
1990	4	5
1991	2	5
1992	3	4
1993	2	3
1994	3	3
1995	4	2
1996	4	4

W 1996 r. odnotowano w Urzędzie Stanu Cywilnego gm. Regnów: 15 małżeństw, 25 urodzeń, 26 zgonów i 4 rozwody.

Duże rodziny są już anachronizmem, w związku z czym zaznaczył się upadek stosunków patriarchalnych i autorytetu ludzi starszych. Za głowę rodziny do dziś uznaje się mężczyznę, choć pozycja ta nie gwarantuje mu jedynowładztwa. Decyzje w sprawach rodziny, gospodarstwa, podejmowane są najczęściej wspólnie przez oboje małżonków.

Należy tu zaznaczyć wyraźny wzrost autorytetu kobiety w rodzinie, która staje się równorzędnym partnerem małżonka, a w przypadku jego braku, zajmuje miejsce głowy rodziny. Fakt podjęcia przez męża pracy zarobkowej poza rolnictwem, także stwarza konieczność przejęcia przez kobietę rzeczywistego kierownictwa gospodarstwem. Zmianie uległ też zakres kompetencji gospodyni wiejskiej i podejmowanych przez nią decyzji. Jako współpartnerka, decyduje nie tylko o wewnętrznych sprawach rodziny, ale reprezentuje również jej interesy na zewnątrz, bierze udział w załatwianiu spraw urzędowych, podejmu-

²⁴ Tabela 9 sporządzona na podstawie: Archiwum gm. Regnów: „Akta Urzędu Stanu Cywilnego.”

je działalność społeczną na terenie wsi. Aktywizacja zawodowa kobiety jest ważnym czynnikiem współczesnej rodziny wiejskiej. Wpływa na zmiany w wypełnianiu obowiązków matki i żony w domu, sposobu prowadzenia gospodarstwa oraz na elementy życia małżeńskiego i rodzinnego, m.in.: dietność, metody wychowywania potomstwa.

Coraz częściej do decydowania o sprawach rodziny i gospodarstwa dopuszczane są dorastające dzieci. Zmienił się stosunek rodziców do potomstwa. W gospodarstwie wiejskim dziecko przestało być już elementem produkcji, zwalnia się je od nadmiaru obowiązków, dając czas na naukę i wypoczynek. Minęły czasy, kiedy dziecko rosło po to, by pilnować gęsi i krów, dziś jest wartością autonomiczną, wymagającą troski i opieki. Wychowywaniem zajmuje się na ogół matka, dziećmi starszymi - oboje rodzice.

Uprzywilejowana pozycja dziecka wynika z tego, że rodzice pozostawiają mu większą ilość czasu wolnego do dyspozycji, często przedkładają naukę dziecka nad jego pomoc fizyczną w gospodarstwie. Wymagania osiągnięć w nauce wynikają przede wszystkim z troski o zapewnienie potomstwu lepszej przyszłości, coraz częściej ważniejszym zadaniem dla rodziców jest dać dziecku wykształcenie niż majątek. Wskutek dewaluacji zawodu rolniczego i dążeń młodzieży do powiązań z miastem, jego życiem i kulturą, rodzice również zmieniają swoje poglądy i wykazują coraz większą dbałość o przygotowanie dzieci do zawodu pozarolniczego.

Umiejętności nabyte w toku lat nauki dają potem pozytywne efekty w życiu mieszkańca wsi, człowiek wykształcony wyróżnia się spośród innych członków społeczności wioskowej. Wykształcenie podnosi kulturę życia, umożliwia podjęcie dodatkowej pracy poza rolnictwem, ułatwia poruszanie się w urzędach, ludzie ci szybciej "ulegają" postępowi i modernizują swoje gospodarstwa.

Ambicją rodziców jest dziś zapewnienie potomstwu życia w lepszych warunkach niż mają oni sami, więc coraz częściej posyłają je do szkół średnich o profilu pozarolniczym, niektóre kończą wyższe uczelnie. Fakt ten sprawia, że osoba z wykształceniem szuka pracy w mieście i tam zakłada swoją rodzinę. Stały ruch ludności osłabia Regnów, ponieważ odchodzą stąd zwykle jednostki o wysokim poziomie intelektualnym. Wymiana ludności powoduje też zanikanie miejscowych tradycji i szybsze uleganie wpływom cywilizacji życia miejskiego.

Tabela 10.

Wykształcenie mieszkańców Regnowa w 1998 r.²⁵

poziom wykształcenia	ogółem powyżej 18 lat	kobiety	mężczyźni
1	2	3	4

1	2	3	4
niepełne podstawowe	69	46	23
podstawowe	58	27	31
zasadnicze nierolnicze	48	17	31
zasadnicze rolnicze	20	6	14
średnie ogólne	17	12	5
średnie techniczne *	34	21	13
policealne	1	1	0
wyższe	13	9	4

* spośród osób z wykształceniem średnim technicznym: 9 osób ma kwalifikacje rolnicze, 6 kobiet jest pielęgniarzkami

"Wyrazem zasadniczego zwrotu w stosunkach wewnątrzrodzinnych jest charakter świadczeń wzajemnych. Obecnie są one nastawione w dużym stopniu na zaspokojenie potrzeb młodzieży. Gospodarstwo rolne nie określa już przyszłej roli społecznej jednostki i nie stanowi głównego celu zabiegów rodziny. Pozwala to koncentrować uwagę na pokoleniu najmłodszym, któremu starsza generacja ułatwia szybszy awans społeczny i ekonomiczny bardzo często nie związany z gospodarstwem rolnym".²⁶

W miarę utwierdzenia się poczucia znaczenia szkoły rodzice coraz częściej sprzyjają aspiracjom kształceniowym swych dzieci, nie narzucają im rodzaju szkoły i zawodu, ale pozostawiają wolny wybór, służą swą radą w tej kwestii. Dorastające dzieci mają dziś większą swobodę w podejmowaniu decyzji dotyczących ich osobistego życia. Przestają być potulną siłą roboczą czekającą na przekazanie gospodarstwa jako jedynej możliwości usamodzielnienia się i zdobycia znaczenia społecznego. W zależności od zdobytych kwalifikacji zawodowych młodzież opuszcza rodzinne gospodarstwo i podejmuje pracę poza rolnictwem.

Zawód rolnika staje się coraz mniej atrakcyjny, toteż upragniona niegdyś ziemia straciła na znaczeniu. Gospodarstwo przestaje być dobrem naczelnym rodziny, podporządkowującym wszystkich jej członków, służy dziś raczej interesom jednostek, które podejmują zawód rolnika. W Regnowie nie ma obecnie określonego, jednolitego sposobu przekazywania gospodarstwa dzieciom. Kiedyś kwestię dziedziczenia majątku rozstrzygały - wola rodziców i tradycja. Najpopularniejszymi były dwa sposoby: każde z dzieci dostawało równą część

²⁵ Tabela 10 sporządzona na podstawie: Archiwum gm. Regnów: „Akta Urzędu Stanu Cywilnego”.

²⁶ B. Kopczyńska - Jaworska, W. Paprocka, poz. cyt., s. 385.

ojcowizny, co prowadziło do dużego rozdrobnienia gospodarstwa; zaś w przypadku kiedy całość dziedziczyła jedna osoba, reszta członków rodziny otrzymywała spłaty. Do dziś powszechne są obie formy. Przeważają jednak dążenia do nie dzielenia gospodarstwa między wszystkie dzieci, dlatego zwykle starszym zapewnia się możliwość zdobycia wykształcenia, najmłodsze zaś pozostaje w domu. Osoba przejmująca majątek zapewnia dożywotnie utrzymanie rodziców i spłaca gotówką działy rodzeństwa.

Młody następca zwykle zaczyna swoje gospodarowanie od wprowadzenia nowych technik uprawy ziemi, modernizacji, a takie zmiany nie zawsze potrafią zaakceptować starsi. Obserwuje się spadek autorytetu rodziców w dziedzinach, w zakresie których dziecko zdobyło wiedzę w toku nauki. Starsi ciągle jeszcze z wątpliwością odnoszą się do działań młodych, nie pozwalają im na radykalne zmiany, zupełną swobodę w podejmowaniu decyzji. Bardziej tolerancyjni rodzice nie wtrącają się do sposobu gospodarowania młodego rolnika, jeżeli widzą pozytywne efekty to udzielają mu swego poparcia i starają się pomagać w pracy. Starsza generacja wciąż traktuje pracę na roli za konieczność życiową i obowiązek przejęty wraz z rodzinnym majątkiem, ale zarazem też i satysfakcją, jaką daje jej staranne wykonanie.

Rolnictwo, było i jest w Regnowie, zajęciem większości ludności oraz podstawą materialną do życia. W ostatnich latach coraz większe uznanie zyskują, ze względu na małą rentowność gospodarstw, zajęcia pozarolnicze. W związku z taką sytuacją następują zmiany w podziale pracy w rodzinie. Osoby zajmujące się zarobkowaniem pozarolniczym biorą marginalny udział w czynnościach gospodarskich. Stwarza to konieczność przejęcia obowiązków nieobecnego przez pozostałych członków rodziny. Ubytek rąk do pracy w rolnictwie wyrównują w pewnym stopniu narzędzia i maszyny, które pozwalają na zmniejszenie nakładu siły fizycznej, przy równoczesnym wzroście efektywności pracy i redukcji czasu jej wykonywania.

Zmiany w podziale obowiązków w rodzinie, wyższy poziom wykształcenia ludności umożliwiają podjęcie pracy poza rolnictwem, poza wsią. W ten sposób następuje rozszerzanie się kontaktów pozawiejskich, które odrywają człowieka od wspólnoty wioskowej i zbliżają do innych warstw społecznych. Dochody pozarolnicze są głównie czynnikiem podnoszącym walory ekonomiczno-konsumpcyjne rodziny. W niewielkim stopniu pieniądze z tych zajęć przeznaczone są na potrzeby gospodarstwa, na dalszy rozwój rodzimu rolnictwa. Przede wszystkim służą poprawie warunków bytowych rodziny, ułatwiają podnoszenie standardu życiowego. Widać to w modernizacji mieszkań, w inwestycjach, w przyjmowaniu nowych form spędzania wolnego czasu. Rolnicy inwestują więcej w utrzymanie gospodarstwa i zakup sprzętów rolniczych, zaś robotnicy i chłopo-robotnicy na utrzymanie domu, wyposażenie mieszkania nowoczesnym sprzętem.

Dążenie do zwiększenia stanu posiadania i konsumpcji jest podporządkowane potrzebie ulepszania i modernizacji warunków życiowych. Są to aspiracje do wyjścia z zacofania cywilizacyjnego dotyczącego warunków mieszkaniowych, zdrowotnych, higienicznych, technicznych oraz aspiracje przezwyciężania ograniczeń kulturalnych wynikających z zamknięcia w społeczności lokalnej. Zmiany te wypierają dawny, względnie jednorodny system wartości, wzorów postępowania, przyczyniając się jednocześnie do likwidacji izolacji kulturalnej wsi.

Struktura społeczno-zawodowa mieszkańców wsi różnicuje się wraz z pogłębiającym się podziałem pracy, instytucjonalizacją stosunków społecznych, powstawaniem nowych zawodów. Zmniejszanie się liczby ludności wyłącznie rolniczej określa kierunek przemian w strukturze społecznej wsi. Choć zasadniczej zmianie uległy dziś warunki w jakich można uprawiać zawód rolnika, to jednak wielu młodych przenosi się do innych, mniej pracochłonnych profesji. Mimo to, ziemia nadal pozostaje wartością nadrzędną, zabezpieczeniem bytu, mało kto myśli o całkowitym pozbyciu się własności ziemskiej.

Dziś chłopci wchodzą w życie ogólnonarodowe i państwowe, awans ludności wyraża się przede wszystkim w przełamywaniu izolacji przestrzennej. Wzrost zasięgu działania środków masowego przekazu rozszerza kontakt ze światem i pozwala przekroczyć granice własnego środowiska lokalnego